

«فرهیختگان» کاهش ۵ تا ۱۵ درصدی بودجه فرهنگی سال ۹۹ کشور را بررسی می کند

...چنان رونقی ایجاد خواهد شد

سید مهدی موسوی تبار
روزنامه نگار

«به دلیل مشکلات دولت در فروش نفت، تحریم اقتصادی و مسائلی دیگر بودجه و اعتبار بخش فرهنگ در سال آینده ۱۰ درصد کاهش اعتبار خواهد داشت.» تاکنون فقط ۶۳ درصد از بودجه فرهنگی سال ۹۸ تخصیص یافته و مابقی آن تحقق نیافته است. بودجه در نظر گرفته شده برای سال ۹۹ معادل ۴۲۰ هزار میلیارد تومان است. در بودجه سال ۹۸ به میزان هفت هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان اعتبار برای بخش فرهنگ در نظر گرفته شد که این میزان اعتبار در بودجه سال ۹۹ به ۶ هزار و ۱۲۰ میلیارد تومان کاهش یافته است. سهم بخش فرهنگ در بودجه سال ۹۹ نسبت به سال ۹۸، ۱۵ درصد کاهش یافته که با این وضعیت نهادهای فرهنگی حتی در پرداخت حقوق و مزایای کارکنان خود هم به مشکل برمی خورند.»

گوینده جمله اول علی اصغر کاراندیش معاون حقوقی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمله دوم فاطمه ذوالقدر سخنگوی کمیسیون فرهنگی مجلس گفته است. یک نفر از دولت و یک نفر از مجلس از کاهش بودجه فرهنگی کشور در سال ۹۹ خبر داده اند. این جملات یعنی اهالی فرهنگ و هنر و بیشتر از آنها مردم باید خود را آماده سال سخت تری کنند. به طور میانگین و بر اساس بودجه های سال های اخیر بودجه همه دستگاه های فرهنگی کشور اعم از صداوسیما، وزارت ارشاد و سایر نهادها و موسسات فرهنگی ۲/۵ درصد بودجه عمومی و ۰/۷ درصد (کمتر از یک درصد) بودجه کل کشور است. این رقم اندک در سال بعد کمتر هم خواهد شد.

این فرهنگ بینوا

اینکه در هر مجموعه ای و هنگام صرفه جویی یا کاهش هزینه ها، فرهنگ و هنر، گزینه اول است اتفاق عجیب و تازه ای نیست. فرهنگ و هنر به گواهی سیاستمداران هم مظلوم ترین حوزه در بودجه و اختصاص بودجه بوده و هست. بر اساس آمار و اسناد موجود بودجه فرهنگی کشور جز در دولت دوم مرحوم هاشمی و دوره اول اصلاحات هیچ وقت افزایش چشمگیری نداشته و در دولت های احمدی نژاد و روحانی کاهش قابل توجهی هم داشته است. در دهه ۹۰ انگار مسئولان دولتی با فرهنگ و بودجه فرهنگی قهر کرده اند. بودجه فرهنگی کشور در سال ۱۳۹۱ حدود ۷۷۰۰ میلیارد تومان بوده و در سال ۱۳۹۲ به ۵۵۰۰ میلیارد تومان کاهش پیدا کرده است. کاهش بودجه در دولت روحانی اما تبدیل به رویه شد. حسن روحانی که در سابقه شلوغ اجرایی اش هیچ نشانی از فرهنگ نبود به کمک برخی هنرمندان و چهره های هنری برای خودش رای جمع کرد اما در عمل، کمترین توجه را به مسائل فرهنگی داشته است. اوج توجه حسن روحانی به هنر به دوره می هنرمندان با او به مراسم افطاری ها برمی گردد و لایبر. در آن دوره می هم مجال برای انتقاد نیست و بیشتر هم فکran و هم راهان او می آیند و حرف می زنند. یکی از شناس های بزرگ روحانی وجود وزیر فعال و بی حاشیه ای مانند عباس صالحی بر مسند وزارت فرهنگ و ارشاد است که مخالف داخلی مهمی ندارد و مورد تایید همه مسئولان است. کاهش بودجه سال ۹۹ دستگاه های فرهنگی سابقه دار است و در بودجه های سال گذشته ۹۴، ۹۵، ۹۶ و ۹۷ شاهد کاهش بودجه های فرهنگی بودیم. علاوه بر این در سال های ۹۵ و ۹۶ جدول ۱۷ که حمایتی بود از بودجه فرهنگی حذف کردند و به برخی دستگاه های خاص فرهنگی مبالغی را پرداخت کردند. بر اساس گفته مسئولان ارشاد

در سال قبل از ردیف اصلی بودجه وزارت ارشاد حدود ۸۲ درصد تخصیص یافت و همین مساله باعث شد فعالیت های فرهنگی این وزارتخانه ۶۰ درصد کاهش پیدا کند. امسال حدود ۲۵ درصد بودجه در ۶ ماه ابتدایی اختصاص پیدا کرده و از قرار معلوم تا پایان سال به حدود ۷۰ درصد خواهد رسید، یعنی تا پایان سال نهایتاً ۷۰ درصد از رقم هفت هزار و ۲۰۰ میلیارد تومانی بودجه اختصاص پیدا خواهد کرد. فاطمه ذوالقدر، عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه بودجه فرهنگی در سال آینده ۱۰ تا ۱۵ درصد کاهش می یابد، خاطر نشان کرد: «کاهش بودجه فرهنگی کشور امری بسیار نگران کننده است و مسئولان باید به این مساله توجه داشته باشند.»

وعده های فرهنگی روحانی چه بود؟

وعده های فرهنگی پیشنهادهی حسن روحانی برای دولت دوازدهم از پنج اصل سیاستی، کاهش روبریکدهای امنیتی به عرصه فرهنگ، تقویت اقتصاد فرهنگ، افزایش مشارکت جامعه فرهنگ و هنر

و تصمیم سازی برای این قشر و واگذاری تصدی های اجرایی در بخش فرهنگ پیروی می کند. نگاهی گذرا بر وضعیت فرهنگ و هنر در ۶ سال اخیر نشان می دهد که چه بر فرهنگ و هنر ما رفته است. وجود مافیاهای سینمایی، تئاتری و موسیقی نتیجه واگذاری امور فرهنگی به افراد و گروه های ناشناس اما تروتمند است. عجیب نیست دولتی که یکی از شعارهایش «تقویت اقتصاد فرهنگ» است از هر فرصتی برای کاهش بودجه فرهنگ استفاده می کند؟ از دولت محترم سسوال می کنیم که کدام یک از اصول سیاستی فرهنگی که در ایام انتخابات مطرح کرد اجرایی شده است؟ عملکرد حسن روحانی در ۶ سال اخیر در بخش اختصاص بودجه به حوزه فرهنگ و هنر به هیچ عنوان قابل دفاع نیست. اثرات کاهش بودجه در این حوزه شاید به سرعت خودش را نشان ندهد اما بدون شک در سال های آینده اثرات وحشتناکش قابل رویت خواهد بود. نکته جالب درباره حسن روحانی وعده های فرهنگی انتخاباتی اوست. آنجا که بدون اطلاع از وضعیت فرهنگی و با مشاوره های غلط اطرافیانش درباره سینما گفت: «از سینما صحبت شد گفتند

درخواست برای استمرار معافیت مالیاتی اصحاب فرهنگ و هنر

درآمدزایی چندانی نداشته و انتفاعی محسوب نمی شود و بر همین اساس در ادوار مختلف به مجوزهای صادر شده به چشم اقتصادی نگاه نشده و همواره سعی در حمایت از آنها بوده است.» وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در پایان یاد آور شد: «با توجه به اینکه خطر تهاجم فرهنگی و توطئه های نفوذ و استحاله فرهنگی دشمنان انقلاب به طور مداوم گوشه زنی می شود، لزوم حمایت همه جانبه از فعالیت های فرهنگی، هنری و رسانه ای ضروری بوده و با توجه به تاثیرات منفی اقتصادی و اجتماعی ناشی از این اقدام بر نخبگان کشور، دستور فرمایید معافیت های مالیاتی موضوع بند (ل) یاد شده همچون گذشته برقرار بوده و از هرگونه اقدام در جهت حذف آن جلوگیری به عمل آید.» وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، پس از انتشار اخباری مبنی بر حذف معافیت های مالیاتی موضوع بند (ل) ماده (۱۳۹) قانون مالیاتی های مستقیم کشور در بودجه سال ۹۹ صریحاً مخالفت خود را در این زمینه اعلام کرده است.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به دنبال انتشار اخباری مبنی بر حذف معافیت مالیاتی اصحاب فرهنگ، هنر و رسانه طی نامه هایی جداگانه به معاون اول رئیس جمهور، رئیس دفتر رئیس جمهور و وزیر امور اقتصادی و دارایی خواستار استمرار معافیت مالیاتی اصحاب فرهنگ، هنر و رسانه شد. در بخشی از نامه سیدعباس صالحی آمده است: «در ششراستی که خیر موافقت دولت محترم در تصویب تاسیس انجمن های صنفی سراسری فرهنگ، هنر و رسانه می رفت تا موجی از شادی و دلخوشی در بین این بخش از جامعه ایجاد کند متأسفانه انتشار اخباری در خصوص حذف معافیت مالیاتی مربوطه موجب نگرانی شد.» در بخش دیگری از این نامه بیان شده است: «بر اساس بند (ل) ماده (۱۳۹) قانون مالیات های مستقیم کلیه فعالیت های انتشاراتی، مطبوعاتی، قرآنی، فرهنگی و هنری دارای مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی معاف از مالیات (مشمول مالیات با نرخ صفر درصد) هستند. به نیکی و باوقاف فعالیت های فرهنگی و هنری اصولاً

حضور دولت به عنوان متولی ارتباط دارد؟ ورود و فعالیت فرهنگی با تصدی گری متفاوت است. غیبت دولت و ارشاد در سینما راه را برای بخش خصوصی غیرشفاف و گاه غریبه با حوزه فرهنگ، باز می کند. بهتر است در ادامه به وعده های فرهنگی دیگر روحانی نگاهی ببندازیم: «باید طوری عمل کنیم که کالاهای فرهنگی با کمترین موانع تولید شود.» در دست کم یکی دو سال اخیر برای تولیدکنندگان کالاهای فرهنگی چه دنیایی به وجود آمده است؟ آیا دولت برای آنها بهشت ساخته یا جهنم؟

«کار فرهنگی را باید به صاحبان فرهنگ سپرد. هنرمندان و موسیقیدانان و صاحبان سینما و علمای باید فرهنگ را عوض کنند... کار فرهنگی را نباید به پلیس سپرد... من معتقدم هنرمندان ما می توانند هدایتگر باشند و راه را بر جامعه و دولت نشان دهند. کار هنر را نباید به «دستورگیر» بسپاریم. کار فرهنگ را باید به اصحاب هنر بسپاریم به کسانی که هنر را تجربه کردند و در فضای هنر زندگی کرده اند و من معتقدم این مردم هستند که به کار هنرمند ارزش می دهند.» گوینده این جملات هم رئیس جمهور فعلی کشورمان است. جملات زیبا و درستی هستند. فقط جناب حسن روحانی بگویند با وضعیت دو سه سال اخیر فرهنگ، آیا هنرمندان می توانند زندگی خودشان را هدایت کنند؟ زندگی مردم بماند برای بعد. کاهش بودجه باعث کاهش فعالیت هنرمندان در رشته های مختلف شده است. اگر یک بازیگر یا آهنگساز در سال های قبل به واسطه تولیدات بیشتر مثلاً سالی دو یا سه اثر داشته است در یکی دو سال اخیر عملاً خانه نشین شده و فعلیتی ندارد. ای کاش رئیس جمهور محترم که دیگر نیازی به رای هنرمندان ندارد می دانست که وقتی بودجه یک حوزه کم شود یعنی فعالیت های آن حوزه کم خواهد شد. این کاهش ها به صورت دومینو در زندگی هنرمندان و مردم ادامه خواهد داشت و میدان به دست بخش خصوصی کاسب مسلک می افتد و نتیجه اش می شود وضعیت فعلی شبکه نمایش خانگی و بازار موسیقی و تئاتر.

با بودجه فرهنگی ۹۹ چه اتفاقاتی می افتد؟

یکی از معاونان وزارت فرهنگ و ارشاد در گفت و گو با «فرهیختگان» با بیان اینکه در سال آینده بودجه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی حدود ۵ درصد کم خواهد شد، ادامه داد: «حتماً در سال آینده شاهد کاهش بودجه خواهیم بود. با این وضعیت باید در برگزاری مراسم با مناسبت های سال بعد صرفه جویی کرد.» صحبت های این مقام دولتی این شایعه را قوت بخشید که ممکن است تعدادی از جشنواره های مطرح در سال آینده برگزار نشود. این مسئول ارشاد که خواست نامش منتشر شود همچنین از لغو قانون ۱۰ درصدی افزایش هزینه کنسرت های موسیقی خبر داد. وی تصریح کرد: «این افزایش رقم بیشتر یک اسم بدنامی برای دولت بود. این طرح مصوبه مجلس بود اما در نهایت رقم چشمگیری به خزانه دولت وریز نشد و قرار شد که سال آینده این قانون لغو شود.» از این مسئول وزارت فرهنگ پرسیدیم که این کاهش بودجه چه تاثیری بر وضعیت اقتصادی فرهنگ و افزایش قیمت ها خواهد داشت و وی جواب داد: «بی تردید این تفاوت بودجه باید از جایی تامین شود که یکی از راه ها افزایش قیمت محصولات و خدمات فرهنگی است. در نهایت سال ۹۹ سال سخت تری نسبت به سال ۹۸ خواهد بود.» حالا باید منتظر ماند و دید که در سال آینده سالن های سینما شش سالن های دهه شصت خواهد شد یا خالی و خلوت؟ باید منتظر ماند و دید که سهم هر خانواده در سال از سینما، تاتر و موسیقی چقدر خواهد شد؟ آیا هنرمندانی که قرار بود هدایتگر باشند مجالی برای تنفس خواهند داشت یا خیر؟

چارسو

رئیس جمهور برزیل مدعی شد «دی کاپریو» جنگل آمازون را آتش زده

«ژائیر بولسونارو»، رئیس جمهور برزیل مدعی شد لئوناردو دی کاپریو برای ایجاد آتش سوزی عمدی در جنگل های آمازون ۳۰۰ هزار دلار هزینه کرده است. به گزارش ایسنا به نقل از گاردین، ژائیر بولسونارو، رئیس جمهور پوپولیست و ملی گرای برزیل که قول داده سازمان های مردم نهاد فعال محیط زیستی را از این کشور بیرون کند، در میان حامیان خود مدعی شد لئوناردو دی کاپریو، بازیگر هالیوودی و فعال محیط زیست برای به آتش کشیدن جنگل های آمازون پول داده است. رئیس جمهور برزیل در حالی برای ادعای خود هیچ مدرک و شهادی ارائه نداده است که ۲۴ سال قبل از آن نیز در اظهار نظری مشابه در صفحه اجتماعی خود با متهم کردن دی کاپریو در همکاری برای به آتش کشیدن جنگل آمازون، وی را بخشی از کمپین بین المللی علیه برزیل دانست. صحبت های بی اساس بولسونارو مرتبط با خبر دستگیری چهار آتش نشان داوطلب است که ظاهراً بدون هیچ مدرکی از سوی پلیس محلی برای به آتش کشیدن جنگل آمازون با هدف افزایش جمع آوری کمک های مردمی برای یک سازمان مردم نهاد (NGO) بین المللی متهم شده اند. این چهار آتش نشان پنجشنبه هفته گذشته در میان خشم عمومی از نحوه برخورد و بازجویی از آنها آزاد شدند. «ادواردو»، فرزند رئیس جمهور برزیل نیز در صفحه توئیتر خود، دی کاپریو را به پرداخت ۳۰۰ هزار دلار به یک (NGO) برای به آتش کشیدن آمازون متهم کرد. در ماه اوت امسال آتش سوزی گسترده در جنگل های آمازون تبدیل به یک بحران بین المللی شد و دی کاپریو قول داد پنج میلیون دلار برای کمک به حفاظت از این جنگل های بارانی کمک کند. ژائیر بولسونارو که از ابتدای سال میلادی به عنوان رئیس جمهور برزیل کار خود را آغاز کرده، تاکنون بارها به صراحت دشمنی خود را با کمپین های بین المللی، سازمان ها و رهبران خارجی که از دفاع از جنگل های آمازون و انتقاد از سیاست های او در قبال محیط زیست صحبت می کنند، اعلام کرده است.

«اوج ۱۱۰» با حضور فرمانده نیروی هوایی ارتش کلید خورد

فیلمبرداری فیلم سینمایی اوج ۱۱۰ با کارگردانی سیاوش سرمدی و تهیه کنندگی جلیل شعبانی آغاز شد. صبح دیروز با حضور امیر سرتیپ نصیرزاده فرمانده نیروی هوایی ارتش، شاهین تقی خانی معاون فرهنگی کل ارتش، کریمی مشاور ارتباطات و اطلاع رسانی رئیس بنیاد ملی نخبگان، احسان محمدحسینی مدیرعامل سازمان هنری-رسانه ای اوج و جمعی از فرماندهان و امرای نیروی هوایی ارتش، فیلمبرداری اوج ۱۱۰ در پایگاه هوایی شهید لشگری آغاز شد. امیرعزیز نصیرزاده، فرمانده نیروی هوایی ارتش با تشکر از سازندگان این فیلم گفت: «ساخت این فیلم بسیار مهم و ارزشمند است، زیرا شهید ستاری زیرساخت هایی ایجاد کرد که هنوز ما در حال استفاده از آنها هستیم. شهید ستاری روی جوانان سرمایه گذاری کرد و بسیاری از دانشجویانی که شهید ستاری آموزش داد، امروز در زمره فرماندهان هستند.» سیاوش سرمدی، کارگردان فیلم نیز با اشاره به اینکه حدود سه سال برای نگارش فیلمنامه این فیلم و بعد ساخت آن کار مطالعاتی و پژوهشی کرده است، گفت: «خوشحالم که امروز درباره شهید ستاری یک فیلم سینمایی می سازیم، زیرا شهید ستاری خدمات زیادی به کشور و نظام کرد و کسی بود که در خودکفایی نیروی هوایی ارتش تلاش زیادی کرد و ما سعی کردیم در فیلم اوج ۱۱۰ به بخشی از این تلاش ها بپردازیم.» سرمدی همچنین در خصوص فیلم «اوج ۱۱۰» افزود: «امیدوارم با همکاری های ارتش بتوانم این فیلم را به جشنواره فیلم فجر امسال برسانم.» فیلم سینمایی اوج ۱۱۰ به نویسندگی و کارگردانی سیاوش سرمدی و تهیه کنندگی جلیل شعبانی به بخش هایی از زندگی شهید ستاری می پردازد و اولین نمایش آن در سی و هشتمین دوره جشنواره فیلم فجر خواهد بود. در خلاصه داستان این فیلم سینمایی آمده است: «سال های پایانی جنگ است؛ ایران درگیر کمبود تسلیحات نظامی است، سرتیپ ستاری روی یک پروژه مهم کار می کند...»

افزایش رقم جوایز جشنواره سینما حقیقت

در سیزدهمین دوره جشنواره بین المللی سینما حقیقت، ۶۲ مستندساز در بخش مسابقه ملی به رقابت با هم می پردازند و طبق اعلام برگزارکنندگان، جوایز این دوره سینما حقیقت نسبت به سال گذشته افزایش داشته است. به گزارش ایسنا به نقل از روابط عمومی جشنواره بین المللی سینما حقیقت، این رقابت برای کسب نشان فیروزه بهترین فیلم (تهیه کننده)، تندیس بهترین کارگردانی (سه جایزه)، جایزه ویژه هیات داوران، جایزه تماشاگران و دیگر جوایز بخش رسمی این جشنواره است. برپایه این گزارش، جوایز این دوره سینما حقیقت که به نسبت سال گذشته افزایش یافته، به این شرح است: «نشان فیروزه سینما حقیقت، تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و مبلغ ۲۵۰ میلیون ریال به بهترین فیلم جشنواره (ویژه تهیه کننده)؛ تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و مبلغ ۱۸۰ میلیون ریال به کارگردان بهترین فیلم مستند بلند؛ تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و مبلغ ۱۵۰ میلیون ریال به کارگردان بهترین فیلم مستند نیمه بلند؛ تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و مبلغ ۱۲۰ میلیون ریال به کارگردان بهترین فیلم مستند کوتاه؛ تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و مبلغ ۱۵۰ میلیون ریال به عنوان جایزه ویژه هیات داوران؛ تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و مبلغ ۱۵۰ میلیون ریال به عنوان جایزه تماشاگران (ویژه سرمایه گذار)؛ تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال به بهترین پژوهشگر؛ تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال به بهترین تدوینگر؛ تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال به بهترین فیلم بردار؛ تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال به بهترین صدا؛ تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال به بهترین نوسنده یا گوینده گفتار متن و تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال به بهترین موسیقی متن.»